

Asia: VN/31974/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit kotoutumislakia koskevaan lakiehdotukseen

Äänekosken kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Lakiluonnoksessa on selkeästi avattu kunnan ja hyvinvointialueen rooleja ja tehtäviä.

Kotoutumisajan lyhentämiseen liittyy merkittäviä riskejä erityisen haavoittuvassa asemassa olevien pakolaisten osalta.

Perusmuotoinen tai monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja kotoutumissuunnitelma (12-22 §)

Kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin ja kotoutumissuunnitelman olemassa olevia ja uusia sisältöjä/ vaatimuksia on avattu hyvin ja perusteellisesti.

Palvelutarpeen arvioinnin toteuttaminen vanhempainvapaan jälkeen kotona lapsiaan hoitaville vanhemmille on myönteinen ja kotoutumista edistävä lisäys. Täsmennystä vaatii se, miten tiedonkulku eri viranomaistoimijoiden välillä toteutetaan.

Kysymykseksi nousee, mikä on sellainen perusteltu syy, että palvelutarpeen arviointi laaditaan ilman sote- palvelujen arviointia ja mihin ilmeinen tarpeettomuus perustuu?

Kotoutumiskoulutus (24-25 §) ja omaehtoisen opiskelun tukeminen (26-30 §)

Kotoutujien mahdollisuus suorittaa loppuun kotoutumissuunnitelman voimassaoloaikana aloitettu, työttömyysetuudella tuettava omaehtoinen opintokokonaisuus on hyvä ja kannatettava asia. Myös koulutus- ja työllistymispolkujen tehostaminen vahvistamalla

osaamisen tunnistamista ja kotoutumiskoulutuksen yhteensovittaminen muiden työllisyys- ja koulutuspalveluiden kanssa on myönteistä. Päätötestaus edistää kielitaitotason mukaisen ohjauksen ja edistää yhteismitallisuutta.

Päätötestauksen tulosten perusteella toteutettavat konkreettiset toimenpiteet jäävät edelleen avoimiksi.

Yleiset kommentit kunnan kotoutumishjelmaan (11 §) ja monikielinen yhteiskuntaorientaatio (23 §)

Kotoutumishjelman ja kotoutumissuunnitelman käsitteiden selkiyttäminen ja toisistaan erottaminen on perusteltua.

Kotoutumishjelman sisällön määrittely on myös perusteltua ja edistää rakenteiden yhdenmukaisuutta, mutta ei estä alueellisten erojen huomioimista.

Yhteiskuntaorientaatio on käytännön kokemuksen perusteella olennainen ja erittäin tärkeä osa kotoutumista, siten on hyvä, että siitä on lakiluonnoksessa säädetty.

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten palvelut (3 luku)

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten ja nuorten osalta esitettyä säätelyä pidetään pääsääntöisesti hyvänä muutoksena. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen käyttäminen ja perhehoidon mahdollistaminen ovat kannatettavia muutoksia.

Rajoitustoimenpiteet ja valvonta vaativat täsmennyksiä.

Esitetyillä muutoksilla on mahdollista yhdenmukaistaa lasten ja nuorten asemaa.

Kuntaan ohjaaminen (4 luku)

Kuntaan ohjaamisesta esitetyt pykälät selkeyttävät nykytilannetta.

Kunnan, hyvinvointialueen ja valtion tehtävät (5-7 luvut)

Kunnan, hyvinvointialueen ja valtion tehtävien määrittely sekä yhteistyön edistämistä edistävät ehdotukset ovat erittäin tärkeitä ja perusteltuja. Säätely yhdenmukaistaa rakenteita ja täsmentää kunnan eri toimijoiden vastuuta ja velvoitteita.

Valtion korvaukset (8 luku)

Tulkitsemiskustannusten sisällyttäminen korvauksiin sisältää merkittävän riskin siitä, ettei tulkitsemispalvelua tarjota ja käytetä asianmukaisesti asiakkaan tarpeen mukaisesti. Esitetty muutos on merkittävä heikennys nykytilanteeseen. Kunnalle tulee uusia tehtäviä, joita ei oltaisi huomioimassa korvauksissa.

Tiedonsaanti ja tietojärjestelmä (9 luku)

-

Yleiset kommentit muihin lakiehdotuksiin

-

Vaikutusten arviointi ja muut perusteluja koskevat huomiot

-

Kojo Raija
Äänekosken kaupunki - Sosiaali- ja terveystoimet